

Zout als braakmiddel kan dodelijk zijn!

Drs. Jeanne Graff, dierenarts, verbonden aan WHG Dierenziekenhuis Rotterdam, Pascalweg 4, 3076 JP Rotterdam – Lombardijen; 010- 4925151; www.whgdierenartsen.nl
Dit Artikel is een samenvatting van het Artikel uit het Tijdschrift voor diergeneeskunde, deel 134, aflevering 4, februari 2009.

Bronvermelding:

Nelleke Offereins

Dierenarts, Spoedkliniek voor Dieren Amsterdam BV, www.mcvoordieren.nl

Wendy Veling

Dierenarts, consultant Nationaal Vergiftigingen Informatie Centrum, www.vergiftigingen.info

Erik den Hertog

Specialist interne geneeskunde der gezelschapsdieren, Dierenarts Specialisten Amsterdam, www.mcvoordieren.nl

Tjerk Bosje

Specialist interne geneeskunde der gezelschapsdieren, Dierenarts Specialisten Amsterdam, www.mcvoordieren.nl

N.B.

Deze cliënten hand-out is bedoeld als ondersteuning van het consult door de dierenarts. De tekst gaat ervan uit dat uw huisdier al door de dierenarts is gezien. De adviezen in de hand-out gelden alleen voor dieren bij wie de diagnose is gesteld. De informatie dient niet als vervanging van een consult door de dierenarts! Bedenk bij het lezen dat de gezondheidssituatie van uw huisdier anders kan zijn dan in de teksten wordt beschreven. Verder worden al onze hand-outs vervaardigd aan de hand van niet alleen wetenschappelijke literatuur, maar ook van onze eigen inzichten op grond van persoonlijke ervaringen. Daarom kan de informatie voor een deel afwijken van de gangbare literatuur.

Komt het u bekend voor, uw geliefde huisdier heeft iets gegeten wat niet gewenst en mogelijk zelfs giftig is. Op internet, in EHBO boeken voor dieren en door dierenartsen wordt het geven van een schep keukenzout vaak geadviseerd als eerste hulpactie. Recentelijk zijn er twee dieren na het toedienen van keukenzout overleden, daarom wordt het toedienen van keukenzout afgeraden. Zelfs 1 schep zout kan al fataal zijn voor uw dier.

Waarom kan zout fataal zijn voor uw dier?

Zout werkt irriterend op het slijmvlies van het maag-darmkanaal. Hierdoor zijn een gebrek aan eetlust, braken en diarree vaak de eerste verschijnselen na opname van zout. Ook kunnen deze klachten leiden tot uitdroging, suiker tekort, verzuring en shock.

Door het zout ontstaat er een hoge natriumconcentratie in het bloed. Deze hoge concentratie natrium zorgt ervoor dat water zich vanuit de weefsels naar het vaatbed verplaatst. Dit kan leiden tot een ophoping van een abnormale hoeveelheid vocht in

weefsels, ook wel oedeem genoemd. Wanneer de natrium concentratie ook in de hersenen stijgt, leidt dit tot uitdroging van de cellen, bloedingen en infarcten met neurologische klachten ofwel klachten aan het zenuwstelsel als gevolg. Verschijnselen die hierbij o.a. kunnen optreden zijn, rusteloosheid, toevallen, sloom of juist spiertrekkingen en een verhoogde temperatuur. Andere verschijnselen die kunnen optreden zijn veel plassen / veel drinken, onwillekeurige samentrekkingen van spieren, versnelde

ademhaling, verhoogde hartslag en hartritmestoornissen. Uiteindelijk kan het dier in coma raken en komen te overlijden.

Bij honden worden de zichtbare verschijnselen duidelijk bij een natriumconcentratie van meer dan 170 mmol/L.

Welke hoeveelheid zout is gevaarlijk voor honden?

In de literatuur wordt voor de hond voor natriumchloride een acute dodelijke dosis genoemd van 3,7 gram per kilogram lichaamsgewicht. Giftige effecten kunnen al optreden vanaf 1,9 g/kg lichaamsgewicht (een eetlepel is ongeveer 16,5gram).

Als het toegediende zout niet wordt uitgebraakt, bestaat er zeker bij kleinere honden al snel een risico op een zout vergiftiging. Bij een acute te hoge concentratie zout in het bloed, is het overlijdensrisico hoog. Met name bij de neurologische verschijnselen is de kans op overlijden groot. Het optreden van deze verschijnselen is meer gerelateerd aan de snelheid waarmee het teveel aan zout in het bloed ontstaat, dan aan de hoogte van de zoutconcentratie in het bloed.

Behandeling

Natriumchloride wordt na inname snel opgenomen. Kort na de inname van een grote hoeveelheid, kan men overwegen om het dier te laten braken.

Vaak zal het dier al spontaan braken. In sommige gevallen kan het braken zelfs te lang aanhouden, braken kan dan een extra risico op uitdroging geven.

De toediening van vocht zou de opname van zout kunnen bevorderen. Bovendien is er een verhoogd narcose risico als er sprake is van een te hoge concentratie zout in het bloed.

Het gebruik van geactiveerde kool om de gifstof te binden heeft weinig zin, omdat zout nauwelijks bindt aan actieve kool.

Samenvatting

In de praktijk geven dierenartsen eigenaren regelmatig het telefonisch advies een dier thuis te laten braken met zout. Indien het dier hier niet daadwerkelijk van gaat braken of wanneer er een overmaat aan zout wordt gegeven, kan dit ernstige complicaties met zelfs overlijden tot gevolg hebben. Het behandelen van een te veel aan zout in het bloed is niet eenvoudig en heeft een gereserveerde prognose wanneer er neurologische verschijnselen optreden.

Het gebruik van zout als braakmiddel wordt daarom afgeraden. Het heeft de voorkeur de patiënt na opname van een ongewenst product direct naar de praktijk te laten komen voor onderzoek en een snelle professionele behandeling.